

Riječ urednika

Poštovani čitatelji!

Početak mjeseca listopada naše je vjerničko i narodno bilo ponovno ustreptalo dubokom radošću. Sveti je Otac po drugi put u četiri godine stigao u državni i pastoralni pohod našoj domovini. Već je i sama najava posjeta, a posebice beatifikacija kardinala Alojzija Stepinca, najblaže govoreći, »zatekla« europsku i svjetsku javnost. Ivan Pavao II. bio je dočekan jednako srdačno kao i godine 1994. Zamijetili smo da su ljudi iz njegove najuže pratnje vidno uzbuđeni promatrali vjerničko mnoštvo na Mariji Bistrici i u Splitu kojemu ni dugo pješačenje ni probdjevne noći nisu bili prenaporni. Na tim smo skupovima i sami na trenutak mogli imati dojam da se pred našim očima upravo događa neka evanđeoska epizoda u kojoj Isus, sad na nekoj uzvišici, sad na moru, poučava mnoštvo. I sam je Sveti Otac bio radosan. Na poseban je način to došlo do izražaja na završetku susreta s mladima u Solinu.

Svi su se odgovorni zaista istinski potrudili oko organizacije ovog za našu Crkvu i državu prevažnog posjeta: otmjeni državni protokol, odlučna i obzirna policija, »sveprisutna« televizija te organizatori liturgijskih slavlja. Tako su ti dani za sve nas doista mogli biti istinska duhovna obnova.

Budući da je to bio i državni posjet, on je bez svake sumnje imao i političke konotacije. Sveti je Otac europskoj i svjetskoj javnosti, koja – ne zaboravimo – i pod ovim podnebljem ima svoje interese, više puta u svojim govorima skrenuo pozornost na hrvatsku povijest, kulturu i uljudbu po kojima naša zemlja pripada zapadnoj duhovnoj obitelji pa zaslužuje da se i ova tako prema njoj odnosi.

Nadalje, Papin je posjet na našem unutarnjem političkom planu zbližio hrvatski sjever i jug koji se mentalitetom razlikuju. Sveti Otac nas je, upozorivši na već vidljive znakove sveukupnog razvoja, pozvao na strpljivost glede gospodarskog boljitka. Unatoč uistinu složenim okolnostima, ne smijemo klonuti duhom i zapasti u malodušnost. Mladim je vjernicima stavio na srce dužnost da se odgovorno založe za sveukupni boljitak naše domovine, jer ona će biti onakva kakvu ćemo je mi sami učiniti. Sveti nas je Otac, osim toga, pozvao na ustrajnu vjeru, na slogu, na mudrost u donošenju odluka koje moraju biti nadahnjivane općim dobrom, na spremnost za opraštanje, na zaštitu života od samoga početka pa do njegova naravnog prelaska u vječnost, na socijalnu zauzetost te na osjetljivost prema najslabijim članovima društva. Nadamo se i žarko želimo da njegove riječi budu putokazi na našem putu prema boljoj budućnosti naše domovine.

Središnji je događaj Papina posjeta svakako bilo svečano euharistijsko slavlje na Mariji Bistrici kad je Sveti Otac proglasio blaženim Slugu Božjega kardinala Alojzija Stepinca. Našem je novom blaženiku čast oltara u dio pala njegovim mučeništvom. Tako Sveti Otac na pragu trećeg tisućljeća nastavlja iznositi pred vjerničke oči uzore svetosti, posebice mučenike čija je sudbina bila posve izjednačena sudbini Krista Gospodina. U Stepinčevom se mučeništvu objedinjuju karakteristike mučenika iz babilonskih i makabejskih vremena koji su izgarali vjernost i ponos jer su bili čuvari najvećeg blaga – Zakona i Saveza. S mučenicima prvih triju stoljeća zajednička mu je isključivost kojom se nasuprot cezaru kao alternativni jedino Bogu priznaje gospodstvo. S mučenicima komunističkog i svakog drugog totalitarnog sustava zajednička mu je vjernost Katoličkoj crkvi na čelu s Rimskim biskupom te obrana istine, pravde i zauzimanje za prava svakoga čovjeka. S obzirom na ovo posljednje, Stepinac nije heroj, politički vođa ili neki humanist nego svetac Crkve, jer je njegova horizontalna zauzetost bila nošena okomitom usidrenošću u Boga.

Treba li današnje vrijeme kršćanske mučenike?! Nije li ono već nadvladano nekom nužnošću povijesnog razvitka? Zar uostalom i sam naziv ne zvuči arhaično? Ipak, nije tako. Ne smijemo zaboraviti da je u prva dva stoljeća mučeništvo bilo znak savršenog kršćanina. Mučeništvo nužno pripada kršćanstvu. Ono je bitna sastavnica kršćanstva kao svjetonazora koja uključuje životnu zauzetost. Kad ne bi bilo te ozbiljnosti, kršćanstvo bi izgubilo svoj identitet. Ono bi možda postalo zanimljiva pojava, ali nikako i ozbiljna. Kršćanstvo bi bez mučeništva

bilo beživotno izlaganje svijetu. Sklonost kršćanstva prema mučeništvu i otvorenost za nj mora ostati. Aktualnost se i potreba mučeništva mogu izvesti iz samog značenja riječi mučenik – mártýros, a koja znači svjedok. Kršćanin je svjedok stvarne istine što se poistovjećuje s osobom i poviješću Isusa Krista u kojemu Bog nudi svoju nenadmašivu blizinu, svoje kraljevstvo, svoj način vladavine. Od samoga su početka kršćani bili svjesni da isti onaj čin kojim prihvaćaju Krista Gospodina, u sebi uključuje i suprotstavljane svijetu shvaćenom u ivanovskom smislu: u njemu, naime, djeluju sile zla koje se bore protiv Kraljevstva.

Svjedoci smo da danas mnogi duhovni pokreti veoma ističu svjedočenje riječju ali uzmiču pred svjedočenjem do prolijevanja krvi. No, istinski je kršćanin takav svjedok koji – milosno pogođen Kraljevstvom koje već djeluje, ali još nije u potpunosti ostvareno – jest u svom svjedočenju spreman položiti i vlastiti život ne mrzeći pritom svoga progonitelja, te se tako na najodličniji način suobličiti svom Učitelju i Gospodinu. U tom je smislu geslo kojim smo dočekali Papu – Biti ćete mi svjedoci! – u sebi puno značenja i obvezujuće. Ono obvezuje na provedbu onoga što izriče, na što nas je sam Sveti Otac upozorio a o čemu je maločas bilo riječi. Biti svjedok znači svom se ozbiljnošću založiti za pripravljanje puta Božjem načinu vladavine koja omogućuje dobro i blagoslov svakom pojedincu u našem društvu.

Ovaj broj Obnovljenog života zasigurno će Vas, pod teološko–duhovnim vidikom, obogatiti svojim člankom o Stepincu kao mučeniku. Na njegovim ćete stranicama, između ostaloga, također naći i rasprave o problemima socijalne pravde i eutanazije. Riječ je, dakle, o stvarnostima koje nam je Sveti Otac osobito stavio »na srce«. Osim toga, članak o smislu ljudske slobode svakako će unijeti svjetla u njezino današnje tako različito shvaćanje i primjenjivanje. Na kraju, uvjereni smo da će mnogi rado pročitati izvješće o isusovačkom radu u Dječaćkom sjemeništu tijekom proteklu šezdeset i jednu godinu.

Zahvaljujem u ime Uredništva prof. Ivani Kanceljak na dosadašnjem radu u tajništvu gdje je radila slog našega Časopisa i uvelike se trudila oko njegova što prikladnijeg izgleda. Uredništvo svim svojim suradnicima i pretplatnicima zahvaljuje na suradnji i povjerenju te želi Božji blagoslov u nadolazećim danima Došašća kao i sretan Božić i novu 1999. godinu.

p. Ivan Šestak, SJ